

Bijlage 1: overzicht lijst koplopersmaatregelen Zeeland

In onderstaande tabel zijn de projecten opgenomen, de zogenaamde ‘koplopersmaatregelen’ die Zeeland voornemens is in te dienen bij het Rijk. Onderstaande lijst is een verdere uitwerking van de eerste lijst die augustus 2023 met het Rijk is gedeeld. Op veel onderdelen komen deze twee lijsten met elkaar overeen, maar op een aantal projecten heeft bijstelling plaatsgevonden, enkele zijn afgefallen en er zijn enkele nieuwe projecten aangevuld. De nadere uitwerking van deze projecten in het daarvoor bestemde format, met toelichting en bijlagen worden uiterlijk 1 april via de mail ambtelijk verzonden.

Maatregelpakket	Submaatregelpakket (i.v.t)	Maatregel WEcR fase 1	Bedrag (in mln)
Akkerbouw	A	Technisch inhoudelijke coaching op bodemverbetering	0,6
Akkerbouw	A	KPI's aanpak Zuidwestelijke Delta	1
Akkerbouw	A5. Biologische landbouw	uitwerken stimuleringsplan biologisch landbouw	1
Akkerbouw	A3. Eiwitteelt, vlinderbloemigen + A4. Biobased teelten;	Start stimulering eiwitteelt en biobased teelten in Grenspark Groot Saeftinghe	0,3
Natuur	N4. Groenblauwe dooradering	Regelingen Groen blauwe dooradering	1
Natuur	N4. Groenblauwe dooradering	Pilot monitoring effect bufferstroken op waterkwaliteit	0
Totaal			3,9
Maatregelpakket	Submaatregelpakket (i.v.t)	Maatregel WEcR fase 2	Bedrag (in mln)
Akkerbouw	W1. Slim real-time meetnetwerk	Meetnetwerk in het Grenspark Groot Saeftinghe, pilot vooruitlopend op het totale meetnetwerk	0,35
Akkerbouw	W5. Slimmer omgaan met zoet water	Plaatsen van een zoet/zout stuw en aanpassing systeem. 10 x door heel Zeeland	0,5
Akkerbouw	W4. Regelbare drainage	Stimulering regelbare drainage	2,5
Akkerbouw	A1: Carbon farming + A2. Mestaanwendingstechnieken.	Vervolgonderzoek relatie stikstof/zoetwater	0,1
Totaal			3,45
Maatregelpakket	Submaatregelpakket (i.v.t)	Maatregel overig	Bedrag (in mln)
Akkerbouw	W5. Slimmer omgaan met zoet water	Bepalen van aanpassen methoden voor nieuwe peilbesluiten	0,14
Akkerbouw	A2. Mestaanwendingstechnieken.	stimuleren van bodemleven door gebruik van lokale biomassa	0,25
Akkerbouw	A9. Het omzetten van bouwland naar niet-productief areaal.	omzetten van bouwland naar niet productief areaal	25,5
Akkerbouw	A	Aankoop van grond (capaciteit, onderzoeken, proceskosten)	0

Akkerbouw	W2. Zoetwatervoorziening Reimerswaal	Onderzoek en voorbereiden grondaankopen Reigersbergse Polder	9	
Akkerbouw	W5. Slimmer omgaan met zoet water	Pilot verondiepen/verplaatsen sloten in Noordgouwe en Kamperland	0,25	
Akkerbouw	A1: Carbon farming (gebruik organische mest, minder kunstmest, robuuste bodem, verhogen organisch stofgehalte)	Stimuleren, ondersteunen en begeleiden van pilots op het gebied van bodemverbetering	1	
Natuur	N2.	Uitbreiding agrarisch natuurbeheer	4	
Overige	R1. Onderzoek doorrekenen effectiviteit maatregelen recreatie	Onderzoek doorrekenen effectiviteit maatregelen recreatie	0,15	
Overige	R1. Onderzoek doorrekenen effectiviteit maatregelen recreatie	Onderzoek naar hergebruik zoet water uit recreatie	0,1	
Veehouderij	V6. Kruidenrijk Grasland	Stimuleren toepassing kruidenrijk grasland	0,3	
Veehouderij	V7. Vrijwillige opkoop van veehouderijen, die niet onder een landelijke opkoopregeling vallen	Start vrijwillige opkoop vier veehouderijen	12	
Water	W6. Opwaarderen sub optimale waterstromen (deel hergebruik effluent RWZI)	Vooronderzoek opwaarderen suboptimale zoetwaterstromen in de Zeeuwse industrie	0,5	
			Totaal	53,19
aanvullende koplopersmaatregelen (t.o.v. lijst augustus 2023)				
Maatregelpakket	Submaatregelpakket (i.v.t)	Maatregel	Bedrag (in mln)	
Akkerbouw	A	Fieldlab Volhoudbare Landbouw Zuidwestelijke Delta	0,5	
Akkerbouw	A	Koolstofboeren Zuidwestelijke Delta	0,3	
Akkerbouw	A2.	Circulariteit begint bij de bodem, agricycling	0,7	
			Totaal	1,5